

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 09.02.2022
Sayı 238

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizdeki, özellikle Antalya'daki örtü altı tarımın (seracılık) içinde bulunduğu sıkıntıların nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması amacıyla, Anayasanın 98'inci, T.B.M.M. İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca "Meclis Araştırması" açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Ali Düz Öztürk
Mersin Mv.

Ali Semih
Gaziantep Mv.

Yıldırım SAPAN
Antalya Milletvekili

Dr. Candan YÜCEER
Tekirdağ Mv.

Hüsnü Bünel Çınar
Kocaeli Mv.

İhsan Özkes
İstanbul Mv.

Turgay Daveli
Adana Mv.

Ali SARIBAY
Gaziantep Mv.

Aylin KAZLI
Antalya Mv.

Buğra A. Çelikkale
İzmir Mv.

Sahin
Manisa Mv.

Ali Yılmaz
İzmir Mv.

Mehmet Ali Ediz
Hatay Mv.

[illegible]

GEREKÇE :

Antalya, 206.000 dekarlık örtü altı sebze ve 4.120 dekarlık kesme çiçek üretimi ile Türkiye'de seracılığın başkentidir. Örtü altı üretiminin yüzde 52'si Antalya'da gerçekleştirilmekte olup 1,7 milyon tonluk domates üretimi ile Türkiye domates üretiminin yüzde 16'sını karşılamaktadır. Türkiye cam sera varlığının yüzde 82'si ilimizde yer almaktadır. 2002 öncesinde yüzde 10 yıllık büyüme hızına sahip seracılık sektörünün yıllık büyüme hızı yüzde 3'lere düşmüştür. Bu düşüşte, belli bir doygunluk noktasına gelinmesinin yanı sıra gıda güvenliğine yönelik önlemlerin yeterince alınmaması nedeniyle zaman zaman ihracatta yaşanan sıkıntılar ve artan girdi fiyatlarına karşın ürün fiyatlarının yerinde sayması önemli rol oynamıştır. Üretici ürettiğinin ve alın terinin karşılığını alamamaktadır.

Sebzenin hal fiyatları ile market fiyatları arasında yaklaşık 3 kat fark vardır. Üreticiden çok aracının kazandığı bu yapıda temel etmen üreticinin yeterince örgütlü olmayışıdır. 2006 yılında çıkarılan üretici birlikleri yasası Türk tarım yapısına uygun hazırlanmadığı için kurulan üretici birlikleri işlevsel olamamıştır. Antalya'da 7'si seracılık alanında olmak üzere kurulan 31 üretici birliği kâğıt üzerinde kalmıştır. Ortaklarına ucuz girdi temin edemeyen ve danışmanlık hizmetleri veremeyen, bununla birlikte ortaklarının ürünlerini pazarlama yetkisi olmayan birlikler AKP İktidarının şov aracı olmaktan öteye geçememiştir.

Üreticinin her geçen yıl daha az kazanması ve sadece emeğinin karşılığını alması Antalya'da girdi imalatçısı, ithalatçısı ve pazarlayıcılarını da ciddi anlamda etkilemiştir. Bu alanda birçok firma batmış veya el değiştirmiştir. Tarım sektöründe faaliyet gösteren firmalar banka kredileri ile ayakta durmaya çalışmaktadırlar. Bu tablonun devamı ve ekonomik krizin derinleşmesi, gelecekte iflasların artmasına neden olacaktır.

Sera ürünlerinin yüzde 15'i dış satıma konu olmakla birlikte, iç piyasa fiyatlarının oluşmasında çok önemlidir. Pestisit kalıntısı nedeniyle ihracatta yaşanan geri dönüşler tam anlamıyla ortadan kaldırılamamıştır. Bunun nedeni Ziraat Mühendislerinin üretimin her aşamasında üreticilerle bir araya getirilemeyişidir. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yerleştirilmeye çalışılan serbest tarım danışmanlığı, sistem doğru kurulmadığı için arzulanan sonuçları doğuramamıştır. Serbest tarım danışmanlığının gelişip yaygınlaşması, tek başına üreticinin desteklenmesine dayalı planlandığından arzulanan sonuç alınmamış ve model yaratılmamıştır.

İlaç kalıntıları sorununa çözüm olarak getirilen “bitki koruma ürünlerinin reçeteli satışı” uygulaması kâğıt üzerinde kalmıştır. Üreticiyi doğru ilaçla buluşturmak yerine zirai ilaç bayilerini baskı altında tutma mekanizmasına dönüşen bu uygulamanın Türkiye koşullarına ve üretici mühendis ilişkilerine göre yeniden düzenlenmesi şarttır. Tüm ilaçların reçete ile satışı uygulamasından vazgeçilerek, sadece insan ve çevre sağlığı açısından tehdit oluşturan ilaçların reçete ile satışına geçilmelidir. Üreticilerin tarım ilaçlarını usulüne ve tekniğine uygun kullanması için ziraat mühendisi ile çalışabileceği bir yapı oluşturulmalıdır. Bunun yolunda üreticilerin kooperatifler ve üretici örgütleri bünyesinde bir araya gelmeleri ve danışmalık desteklerinin kooperatif ve birlikler üzerinden tarım danışmanlarına vermekten geçmektedir.

Dış alımcılar ve süper market zincirleri arzda devamlılık ve ürün kalitesinde standart aramaktadır. Bunun için ülkemizde büyük ölçekli işletmelerin kurulmasına ihtiyaç vardır. Bu konudaki en büyük engel de arazi yetersizliğidir. Yatırımcılar yeterli büyüklükte arazi bulamamaktadırlar. Organize sera bölgeleri kurulmalı ve modern işletmelerin kurulması konusunda yatırımcılar desteklenmelidir. Küçük ölçekli işletmelerin alt yapı eksikliklerinin giderilmesi için kredi desteği sağlanmalı ve üretici örgütlerine de organize sera bölgelerinde yatırım imkânı getirilmelidir.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle “örtü altı tarım”ın içinde bulunduğu sıkıntıların nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması ve alınacak tedbirlerin Yüce Meclisimizce tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılması yerinde olacaktır.